

Verslag winterbijeenkomst Nederlandse Sieralgenclub, 25 februari 2006, Zanderij Crailo

Aanwezig: Ina Bultstra, Peter Coesel, Wim van Egmond, Alfred van Geest, Frans Kouwets, Koos Meesters, Ad van den Nieuwenhuijzen, Henk van der Meulen en Henk Schulp.

Bericht van verhindering: Ronald Bijkerk, Kees den Boer, Ton Joosten, Jan Simons, Bart van Tooren en Rob Wellner.

Peter heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder Ad van den Nieuwenhuizen die zich nieuw bij ons gezelschap heeft gevoegd. Voorts wil hij (via Koos Meesters) het Goois Natuurreservaat wederom danken voor de geboden gastvrijheid.

Evaluatie excursie Drentse vennen, juni 2005.

De afgelopen excursie, begunstigd door mooi weer, was weer zeer geslaagd, mede door de doelmatige begeleiding in het veld door Ina. Zoals verwacht, bleek het aantal aangetroffen sieralgsoorten niet erg hoog, maar kwamen we wel enkele ecologisch kieskeurige, spectaculair ogende soorten tegen die niet op eerdere excursies werden aangetroffen.

Ook de aansluitende microscopiseerdag op het RIZA viel, mede door de geboden faciliteiten, zeer in de smaak. Wat Peter betreft houden we ons dan ook bij het RIZA zeer aanbevolen voor herhaling.

Activiteiten van leden

Henk Schulp meldt dat de poeltjes in Voornes Duin de laatste tijd in sieralgkwaliteit zijn achteruitgegaan en dat hij daarom zijn verzamelactiviteiten naar elders heeft verlegd. Aandacht gaat thans onder meer uit naar Texel (samenwerkingsproject met Cees Bruin en Jan Simons) en de oeverlanden van de Amstelveense Poel (samenwerkingsproject met Jan Simons en Koos Meesters). Daarnaast zijn er meer incidenteel bezochte lokaties, verspreid in het land. Hij laat foto's zien van een aantal interessante soorten, waaronder *Cosmarium pericymatium*, *Closterium pusillum*, *Closterium archerianum* var. *minus*, *Roya obtusa*, *Actinotaenium pinicolum*, *Cosmarium corbula* zygospore, alsmede *Cosmarium* cf. *tumidum* (taxonomisch nog verder uit te zoeken).

Naar aanleiding van het Texelproject zegt Peter een mail te hebben gekregen van Cees Bruin, waarin deze meldt het desbetreffende sieralgenverslag bijna af te hebben, maar voor de definitieve afronding eerst nog wat zaken met Peter te willen doorspreken.

Wim heeft, samen met landschapsfotograaf Wout Berger, in opdracht van het Gelders Landschap een fotocollage (op posterformaat) gemaakt van het Wisselse Veen. Wims bijdrage bestond uit een compositiefoto van de plaatselijke aquatische microwereld die gedomineerd werd door sieralgen. Wim heeft een kleinere uitgave van de foto (als print) meegenomen en laat de aanwezigen genieten van een waarlijk uitbundige sieralgenflora temidden van enkele andere algen, microfauna-elementen en veenmosblaadjes. De foto is trouwens ook te bewonderen in de laatste aflevering van het blad van het Gelders Landschap.

Verslag winterbijeenkomst Nederlandse Sieralgenclub, 25 februari 2006, Zanderij Crailo

Ook Koos laat een flink aantal foto's zien van soorten die door hem het afgelopen jaar op verschillende locaties werden aangetroffen. Aparte vermelding verdienen: *Cosmarium davidsonii*, *Closterium closterioides*, *Hyalotheca dissiliens* var. *tatrica*, *Staurastrum tohopekaligense*, *Cosmarium cyclicum* var. *arcticum*, *Cosmarium berryense*, zygospore *Cosmarium botrytis* var. *tumidum*, zygospore *Cosmarium sphagnicolum*. Enkele van deze taxa kunnen als nieuw voor de Nederlandse flora worden aangemerkt.

Alfred heeft iets te vertellen over de sieralgflora van een onooglijk regenpoeltje langs een snelweg bij Ypenburg waar hij, op weg naar zijn werk, bijna dagelijks langs komt. Zo weinig belovend het poeltje er op afstand uitziet, zo verrassend bleek het bij microscopisch onderzoek. Niet alleen soorten die kenmerkend zijn voor periodiek opdrogende (duin)poeltjes, zoals *Cosmarium holmiense*, *Cosmarium speciosum* en *Actinotaenium curtum* werden waargenomen, maar ook de pas recentelijk door Henk Schulp gesignaleerde *Cosmarium pericymatium* en zelfs een tweetal (nagenoeg) onbekende soorten: *Cosmarium pseudoquadratum* en een enigszins op *Cosmarium crenatum* gelijkende soort. Alfred laat foto's van deze soorten zien en geeft wat monstermateriaal aan Peter ter verdere uitwerking.

Frans meldt gestage voortgang aan het *Cosmarium/Actinotaenium*-deel voor de Süswasserflora. Hij heeft nu zo'n honderdtal soorten bewerkt. Naar aanleiding van een mail van Ronald Bijkerk die gewag maakt van het (voorlopig) schrappen van sieralgen als deelmaatlat in de Kaderrichtlijn Water, bevestigt Frans dat hij dit, ondanks verwoede pogingen zijnerzijds, niet heeft weten te verhinderen. Frans heeft echter vooralsnog goede hoop dat dit besluit niet definitief is, want er is nu een duidelijke lacune in de kwaliteitsbeoordeling vanuit het fytoplankton.

Ad deelt het gezelschap mee als vrijwilliger bij Natuurmonumenten werkzaam te zijn in het gebied van de Oisterwijkse Vennen en Kampina. In eerste instantie is zijn belangstelling vooral op insecten gericht, maar hij kijkt de laatste tijd ook steeds meer naar sieralgen. Hij laat foto's zien van een viertal *Micrasterias*-soorten die hij het afgelopen jaar in het Witven heeft waargenomen. Hij wil graag ingaan op een recente mail van Bart van Tooren waarin deze vraagt of er vanuit onze sieralgenclub aandacht kan worden gegeven aan enkele vennen die op de nominatie staan om op korte termijn gerestaureerd te worden. Het zou mooi zijn als nieuwe ontwikkelingen in deze vennen gerelateerd kunnen worden aan de uitgangssituatie.

Ina maakt melding van enkele interessante sieralgsoorten aangetroffen bij de planktonanalyse van een aantal Brabantse vennen. Peter bevestigt dat het bij *Sphaeroszoma vertebratum* (in De Banen) en *Hyalotheca mucosa* om zeer zeldzame, karakteristieke soorten gaat die al sinds vele decennia niet meer in Nederland zijn aangetroffen.

Henk van der Meulen laat zien dat er van de website-maandalg schitterende, decoratieve fotoprints (op A4-formaat) kunnen worden gemaakt die een praktische hulp bij het determineren kunnen vormen.

Peter kan, net als Frans, goede voortgang aan de Süswasserflora melden. De *Staurastrum*-soorten vermeld in de flora van West & West zijn nagenoeg alle verwerkt. Ook de voortgang, tezamen met Koos, van 'Desmids of the Lowlands'

**Verslag winterbijeenkomst Nederlandse Sieralgenclub,
25 februari 2006, Zanderij Crailo**

verloopt volgens planning. Dit jaar moet de basis (oude deeltjes 1-6) gereedkomen, waarna nog een jaar nodig is voor de opmaak van een begeleidende CD-Rom en publicatie (elders) van enkele taxonomische recombينات. Samen met Koos en Henk Schulp heeft hij voor Gorteria een binnenkort te verschijnen artikeltje geschreven over een aantal interessante sub-atmofytische sieralgsorten. Met Silvia Alfinito (Universiteit van Rome) bereidt hij enkele artikelen voor over Italiaanse sieralgen. Met name in Sardinië blijken flink wat interessante, voor Europa nieuwe soorten voor te komen. Hij laat daarvan enkel foto's zien.

Excursie 2006

Peter heeft voor de komende excursie (gepland op donderdag 15 juni) een tweetal locaties in het oosten des lands op het oog, namelijk het Kienveen bij Lochem en het Teeselinkven bij Neede. In het Kienveen heeft hij enkele jaren geleden veel *Cosmocladium saxonicum* en zygosporen van diverse zeldzame soorten aangetroffen. Het mesotrofe Teeselinkven kent hij alleen van vele decennia geleden, maar zou nog steeds de moeite waard kunnen zijn.